

**LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI**
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

ZBOR
MIHAIL IVANOVIČ GLINKA
DRŽAVNE AKADEMSKE KAPELE

VLADISLAV ČERNUŠENKO DIRIGENT

Subota, 18. listopada 2014., u 19 i 30 sati

PROGRAM

DMITRIJ STEPANOVIČ BORTNJANSKI:
Treći duhovni koncert

ALEKSANDAR ANDREJEVIČ ARHANGELSKI:
Gospodine, usliši molitvu moju

GEORGIJ VASILJEVIČ SVIRIDOV:
Ljubav sveta

SERGEJ VASILJEVIČ RAHMANJINOV:
Sad otpuštaš

PAVEL GRIGORJEVIČ ČESNOKOV:
Nek' mi se uzdigne molitva

ALEKSANDAR ANDREJEVIČ ARHANGELSKI:
Vjerovanje

PAVEL GRIGORJEVIČ ČESNOKOV:
Veliča duša moja Gospodina

ZORAN MULIĆ:
Dostojno je

PAVEL GRIGORJEVIČ ČESNOKOV:
S nama je Bog

***

RUSKE NARODNE PJESME

U gustoj šumi

(obrada: Andrej Paščenko)

Ho-ruk, upri! (Ej, uhnem!)

(obrada: Oleg Kolovski)

Trgovci torbari

(obrada: Fedor Kozlov)

Dvorišna vratašca

(obrada: Aleksandar Fljarkovski)

Dvanaest razbojnika

(obrada: Vladislav Bulin)

Što da živim i tugujem

(obrada: Ivan Poltavcev)

Večernji zvon

(obrada: Anatolij Novikov)

Ponad polja, a nad čistima

(obrada: Vladislav Bulin)

Nakon koncerta s umjetnicima će razgovarati **Marjan Krajna**.

U zabavnom programu s plesom i izvlačenjem nagrada za pretplatnike ciklusa *Lisinski subotom* nastupit će **Greenhouse Blues Band**.

Zbor Mihail Ivanovič Glinka Državne akademske kapele iz Sankt Peterburga prvi je ruski profesionalni zbor čija prebogata povijest seže pet stotina godina unatrag. Godine 1479. car Ivan III. Vasiljevič osnovao je privatni zbor u kojemu su pjevali njegovi namještenici, ali i članovi carske obitelji. U Zboru su pjevali i Ivan Grozni, njegov unuk i nasljednik te Petar Veliki. Tijekom vladavine Petra Velikoga pjevači su bili izuzetno bliski samome caru koji im se često i rado pridruživao. Do početka 18. stoljeća Zbor je djelovao u Moskvi, a nakon što je glavni grad carstva prebačen na obale Neve, povijest Zbora ostala je vezana uz sjevernu Veneciju, Sankt Peterburg. Godine 1873. ansambl je preimenovan u Dvorski zbor, a njegova zadaća bila je sudjelovanje u svim dvorskim, ali i brojnim gradskim svečanostima. S najvećim ruskim zborom radili su izuzetni svjetski glazbenici. Među njima su talijanski majstor Baldasare Galuppi, njegovi sunarodnjaci Tommaso Traetta, Giovanni Paisiello i Giuseppe Sarti. Talijane su potom zamijenili ugledni Rusi: Dmitrij Stepanovič Bortnjanski, Mihail Ivanovič Glinka, čije ime Zbor danas nosi, Milij Aleksejevič Balakirev, Nikolaj Andrejevič Rimski-Korsakov, Mihail Mihailovič Klimov i drugi. Svaki je od njih pridonio razvoju ansambla koji već stoljećima publiku ostavlja bez daha. Kad je šezdesetih godina 20. stoljeća ansambl zahvatila kreativna kriza, na čelo zbora dolazi Vladislav Černušenko, pa od 1974.

Zbor doživljava renesansu. Punih četrdeset godina Černušenko u vođenju zbora njeguje izvedbe remek-djela domaćih i europskih skladatelja svih glazbenih razdoblja, osobito suvremeni repertoar ruskih skladatelja, zaboravljena i manje poznata i rijetko izvođena ruska djela. Černušenkova dirigentska ruka i interpretacijska estetika oplemenjuje tradiciju pet stotina godina starog zbora te sumira najbolje od ruske i sanktpeterburške glazbene tradicije, a to se odnosi na poštivanje originalnog autorskog teksta, jednostavnost, lakonizam i čistoću izraza, što rezultira privlačnim zvukom koji ne dopire samo do ljudskih ušiju, nego i do ljudskih srca. Turneje Zbora *Mihail Ivanovič Glinka* Državne akademske kapele u zemlji i diljem svijeta brojne su i uspješne. Snimke niza korala i vokalno-instrumentalnih djela atraktivne su na svjetskoj razini, što osobito dokazuje snimka *Liturgije sv. Ivana Zlatoustog* Petra Iljiča Čajkovskog, prodana u više od milijun primjeraka.

Dirigent **Vladislav Černušenko** umjetnik je jedinstvene osobnosti i velike kreativne i radne snage. Njegov talent i izuzetna učinkovitost omogućavaju mu da s podjednakom lakoćom dirigira operama, baletima, simfonijskom i komornom glazbom te zbornim djelima, ali i da s istim žarom govori o glazbi, održava majstorske tečajeve, vodi i organizira festivale i natjecanja te da bude na čelu dviju najstarijih ruskih profesionalnih glazbenih institucija: Zbora *Mihail Ivanovič Glinka* Državne akademske

kapele i Konzervatorija *Rimski-Korsakov* u Sankt Peterburgu. Vladislav Černušenko rođen je 1936. godine u Lenjingradu. Glazbom se počeo baviti još kao dijete. Imao je prilike školovati se na posebnoj zbornskoj školi povezanoj s lenjingradskom kapelom i lenjingradskim Konzervatorijem. Diplomirao je 1958. te se specijalizirao za zbornskog dirigenta, a potom diplomirao i teoriju glazbe. Od 1958. do 1962. radio je u Magnitogorsku (Čeljabinska oblast) kao profesor na glazbenom konzervatoriju te kao dirigent Državnog zbora Kapele *Magnitogorsk*. Godine 1962. ponovno odlazi na studij i pet godina poslije dobiva diplomu dirigenta opernog i simfonijskog repertoara, a 1970. završava poslijediplomski studij na istom

području. Tijekom školovanja učio je od uglednih ruskih glazbenika i pedagoga: Palladija Bogdanova, Ilje Musina, Evgenija Mravinskog i Nikolaja Rabinoviča. Strast prema zbornom dirigiranju potaknula ga je 1962. godine na osnivanje Lenjingradskog komornog zbora, na čijem je čelu bio sedamnaest godina. Zahvaljujući Černušenku, njegovu strastvenom zauzimanju na svim razinama, Zbor je stekao ugled diljem Rusije i Europe. Istodobno je Černušenko bio zaokupljen i pedagoškim radom i nastupima s filharmonijskim i simfonijskim orkestrima diljem rodne Rusije, surađivao je u brojnim izvedbama Opernog studija lenjingradskog Konzervatorija te pet godina pekao zanat kao drugi dirigent današnjeg Opernog i baletnog kazališta *Musorgski*. Jedno od najvećih priznanja u karijeri za Černušenka je bio poziv da preuzme dužnost umjetničkog ravnatelja i šefa-dirigenta najstarijeg profesionalnog ansambla u Rusiji, osnovanog 1479., Zbora *Glinka* Državne akademske kapele. Počevši 1974., u kratkom je roku oživio ansambl koji je proživljavao kreativnu krizu te mu vratio stari sjaj. Tako je Zbor postao jedan od najistaknutijih vokalnih ansambala na svjetskoj razini. Najveća zasluga hrabrog i samouvjerenog Vladislava Černušenka je uspješna borba za ukidanje ideoloških zabrana i slobodno izvođenje ruskog sakralnog repertoara na javnim koncertima. Pod njegovim vodstvom Zbor Državne akademske kapele *Glinka* osvježio je tradicionalno bogat i raznolik repertoar. Od njegova dolaska do danas na programskim knjižicama Zbora nalaze se oratoriji, kantate, mise, koncertne izvedbe opera, bogat niz djela zapadnoeuropskih i ruskih, osobito suvremenih skladatelja. Posljednja dva desetljeća posebno mjesto u repertoaru Zbora imaju djela Georgija Sviridova. Kreativno partnerstvo istaknutog suvremenog ruskog skladatelja, kao i rad na njegovim zbornim djelima, utjecali su na zvuk Zbora i na njegovu izražajnost te kreirali estetske i umjetničke kriterije u pristupu interpretaciji. Od 1979. do 2002. Vladislav Černušenko bio je rektor sanktperburškog Konzervatorija, osnovanog 1862. Posljednjih godina uključen je u niz javnih glazbenih, edukacijskih i autorskih projekata. Kao umjetnik, nagrađivan je najvišim nacionalnim nagradama. Održava nevjerojatnu kreativnu učinkovitost, dirigirajući zbornim, simfonijskim, komornim i opernim programima. Vladislav Černušenko neumoran je u službi najljepše među umjetnostima – glazbe.

Koncertni programi Zbora *Glinka* Državne akademske kapele njegova su osobna karta ili notama ispisani životopis. Odnos svakog skladatelja, čija djela pjevaju ti ruski *majstori pjevači*, i samog Zbora priča je za sebe. Nijedno djelo nije u repertoar uvršteno slučajno. Odnosi su i više nego zanimljivi, a nevjerojatno je da su s tim izvođačkim korpusom koji je opstao i više od pet stotina godina radili skladatelji čiji je rad gradio povijest ruske, europske i

svjetske klasične glazbe. Osim klasične glazbene tradicije, naslijeđe Zbora su i ruske narodne pjesme. One čine ravnopravni dio njegova repertoara te upotpunjuju sliku prekrasne ruske razglednice iz Sankt Peterburga.

Odnos **Dmitrija Stepanoviča Bortnjanskog** (1751.-1825.), ukrajinskog majstora vokalnog sloga, i Zbora *Glinka* izuzetno je blizak te je za povijest Zbora i životopis skladatelja vrlo važan. Punih deset godina Bortnjanski je učio od talijanskog majstora Baldassarea Galuppija, skladatelja kojega je uz brojne pregovore i peripetije s Venecijom, 1765. na dvor u Sankt Peterburg dovela Katarina Velika. Nakon dolaska, Talijanu je najveće zadovoljstvo među zadacima u carskoj palači bio rad sa zborom, upravo istim ovim koji stoji pred nama večeras. Njegovo oduševljenje ostalo je sačuvano u pismu koje je uputio u rodnu zemlju kad je iskreno i bez imalo diplomacije napisao: „U Italiji nikada nisam čuo tako dobar zbor!“ Iznimno talentiran, ali još mlad i svjestan potrebe za stjecanjem znanja, Galuppiju se na vratima pojavio Dmitrij Stepanovič Bortnjanski. Od njega je marljivo učio tri godine za boravka u Rusiji, a potom ga pratio iz sjeverne Venecije u južnu. S učiteljem je proveo još deset godina uz povremene izlete u druge gradove, kao što su Bologna, Rim i Napulj. Suptilno prožimanje utjecaja zapadnoeuropske glazbe s onom istočnoslavenske provenijencije u njegovu je opusu urodilo jedinstvenim plodom – autentičnim skladateljskim rukopisom koji karakterizira savršen balans intelektualnog i intuitivnog. Za boravka u Italiji, Bortnjanski je bio izuzetno plodan; napisao je tri opere, niz komornih djela i sonata za klavir. Osim na ruskom, pisao je i na drugim europskim jezicima te uz pravoslavne predloške nerijetko koristio i katoličkim. Kao umjetnik kozmopolitskoga duha, vratio se u Rusiju 1779. U Sankt Peterburgu je dobio posao *kappelmeistera* na dvoru princa Pavla 1779., a sedam godina poslije preuzeo je ulogu svog dragog učitelja Galuppija. Čim je Pavle I. došao na carski tron, nakon smrti majke Katarine Velike, u nimalo jednostavnim uvjetima, imenovao je Bortnjanskog direktorom Dvorske kapele. Poput svojega uzora, učitelja Galuppija, Bortnjanski je u još većoj mjeri imao prilike kreirati povijest i razvoj Zbora pa je osim kao veliki glazbeni majstor, u njegovoj povijesti ostao zapamćen i kao reformator – borio se za bolje uvjete pjevača i povećao njihov broj. Ubrzo su koncerti Zbora pod njegovim vodstvom postali glavna glazbena atrakcija u Sankt Peterburgu, a Bortnjanski je doživio popularnost kakvu su za života okusili samo rijetki skladatelji. Godine 1816. Bortnjanski i Zbor dekretom vlasti ostvaruju ekskluzivno pravo izdavaštva sakralne glazbe u zemlji. Skromni skladatelj tada nažalost nije ugrabio priliku za izdavanje vlastitih djela. To se pokazalo kao velika šteta jer je nezanimariv broj njegovih djela do danas izgubljen. Za mnoge glazbene znalce najljepša djela Dmitrija

Stepanovića Bortnjanskog su duhovni koncerti koje je počeo skladati nakon dolaska u Sankt Peterburg. Od ukupno pedeset pet djela, više od dvadeset je izgubljeno. Među sačuvanima nalazimo one napisane za jedan zbor, a tek nekoliko za dva zbora. Najčešće ih čine tri ili četiri kratka stavka napisana na tekstove preuzete iz psalama. Brži dijelovi kontrapunktski su bogatiji i ekspresivniji, dok su oni sporiji jednostavnijeg sloga i lirskog izričaja. Iščitavanje tekstovnih predložaka Bortnjanskog je vodilo prema primjeni izuzetno široke palete osjećaja, od onih žalosti, tuge i skrušenosti do radosti, veselja i slave. Rijetko izvođeni **Treći duhovni koncert** napisan je na stihove 21. psalma. U njemu veliki i moćni pjevački korpus upućuje molitvu Gospodinu u ime kralja. Ponosno i moćno zahvaljuje na pomoći, ali istodobno skrušeno moli da mu usliši molitve i dâ život vječni.

Generaciju nakon Bortnjanskog, ruski skladatelj **Aleksandar Andrejevič Arhangelski** (1846.-1924.) sa Zborom je bio povezan kao izuzetno plodan skladatelj čija su djela činila velik dio njegova repertoara. Od šesnaeste godine Arhangelski je bio crkveni zborovođa. Godine 1880. organizirao je vlastiti zbor s kojim je koncertirao diljem Europe i ostvario brojna priznanja u zemlji i izvan nje. U ruskom crkvenom pjevanju njegov je utjecaj bio presudan u zamjeni dječaćkih glasova ženskima. Pisao je ponajviše za potrebe svojeg zbora, no atraktivna djela rado su izvodili i brojni drugi. Njegova interpretacija ruske glazbene crkvene baštine kreće se u okvirima pitkog kasnoromantičnog izričaja, poštujući okvire i granice tradicije. Njegova preokupacija su boja, dinamika i skladateljska sredstva koja vode do specifičnog zvuka zbora. Upravo o tome intenzivno promišlja maestro Černušenko u radu sa Zborom *Glinka*, što ga uvijek vraća skladateljskom radu tog danas malo poznatog ruskog kompozitora. Kroz glazbeni medij Arhangelski je stihove 102. psalma **Gospodine, usliši molitvu moju** ovjenčao nevjerojatnom dozom poniznosti i skrušenosti. Mistični početak muškog zbora u unisonu razvija se postupnim *crescendom*, pridruživanjem ženskog zbora i sve kompleksnijim slogom. Nakon vrhunca, zamire u sve jednostavnijem slogu i *decrescendu* te nestaje u *pianissimu*.

Dvije stotine godina nakon Bortnjanskog i pedeset nakon Arhangelskog, u povijest Zbora *Mihail Ivanovič Glinka* Državne akademske kapele ulazi **Georgij Vasiljevič Sviridov** (1915.-1998.). Poseban odnos, potaknut dobrom procjenom dirigenta Vladislava Černušenka koji je iznimno cijenio Sviridovljev rad, trajao je punih dvadeset godina, sve do skladateljeve smrti. U tom je razdoblju, kao kreativni partner Zbora, Sviridov uvelike utjecao na njegov zvuk. Iznimno talentirani mladi svirači balalajke, koji je po sluhu mogao izvesti bilo koju naručenu pjesmu, mladi Sviridov zarana

se odlučio na formalno glazbeno školovanje. Već s devetnaest godina učlanio se u Društvo skladatelja Rusije, a kao pedesetčetverogodišnjak dobio je najviše glazbeno odličje u državi. Neumornim radom i iznimnim talentom postao je jedan od najvažnijih skladatelja u povijesti ruske glazbe 20. stoljeća, omiljen među intelektualcima, kao i među najširoom publikom. Vladimir Minin, prijatelj i prvi izvođač brojnih Sviridovljevih djela, njegovo je stvaralaštvo opisao ovako: „Glazba Georgija Vasiljeviča Sviridova za mene je vječna potraga za idealom. U njoj nisam čuo nijedan negativan impuls, već samo suprotno. Upravo zato je svi dobro prihvaćamo. Kad sviram njegova djela i predstavljam ih izvan zemlje, uvijek nađem na odobravanje i uspjeh. Sviridovljeva glazba je odraz unutarnjeg svijeta naše zemlje i njezinih najljepših strana.“ Od početka je Sviridov pokazivao naklonost prema vokalnoj glazbi, i to na stihove velikih majstora kao što su Jesenjin, Puškin, Majakovski, Ljermontov, ali i Shakespeare ili Burns. Aleksandar Belonenko, predsjednik Zaklade *Sviridov*, rekao je da je siguran kako je ruska poezija bila pohranjena u skladateljevoj memoriji te je samo čekala trenutak da bude okrunjena njegovom glazbom. Oratoriji i kantate pod njegovim su skladateljskim perom doživljavali pravu renesansu. *Patetični oratorij, Puškinov vijenac* ili *Snijeg* samo su neka djela koja su mu priskrbila titulu omiljenog ruskog skladatelja. Tijekom studija, Sviridov je eksperimentirao s različitim skladateljskim utjecajima i stilovima. U fazi traženja napisao je svoj prvi klavirski koncert, prvu simfoniju i komornu simfoniju. No osjećao je da mu nešto nedostaje. Bio je to element folkloru, i to onog s njegova podneblja. Stoga se ubrzo vratio korijenima i počeo stvarati na tim temeljima. Tek tada se osjećao potpunim i sasvim iskrenim u svojem radu. Njegov glazbeni jezik bio je prilično minimalistički. Radije je s manje sredstava poručivao više, nerijetko čak i mnogo više negoli itko drugi. Njegovu glazbu upravo je tako i s oduševljenjem komentirao Dmitrij Šostakovič: „Nekoliko nota, a mnogo glazbe!“ I uistinu, poput pjesnika koji jednom rečenicom ostavlja čitatelja u beskrajnim mislima, Sviridov čini isto sa svojom glazbom. Jednostavnim i mekim, malim melodijskim pomacima, blagim pokretima koji kao da se prelijevaju poput bogatog slapa, Sviridov zbori poput proroka. Godine 1973. na Tolstojev tekst napisao je tri zborna djela: *Bogorodice, Djevo; Ljubav sveta* i *Pjesma kajanja*. Ljepotom i jednostavnošću osvaja djelo **Ljubav sveta**, pravo malo remek-djelo, ogledni primjerak njegova vokalnog stvaralaštva. Posljednjih četrdeset godina ta je skladba postala svojevrsni hit ruske sakralne literature i izvođački izazov zborovima diljem svijeta. Kratak tekst interpretira andeoska sopranska melodija koja se nadvija nad mumljajućom zbornom podlogom. Zbor tek nakratko pjeva u središnjem dijelu, ali samo da bi potvrdio monolog soprana i priredio mu ponovni povratak i zaključak.

Bez obzira na to što je veći dio života proveo izvan domovine, ljubav i naklonost prema njoj i njezinoj glazbenoj tradiciji svojom je djelatnošću, baš kao i Sviridov, pokazivao i **Sergej Vasiljevič Rahmanjinov** (1873.-1943.). Iako je New York bio njegovo rješenje za probleme od 1918. pa do kraja života, osim glazbe postoje i drugi dokazi da se skladatelj nikad dušom i srcem nije preselio na drugi kontinent. Rahmanjinov se zanimao za stanje i poredak u domovini, za razvoj opće i glazbene ruske kulture, s pozornošću i suosjećanjem pratio je zbivanja Drugog svjetskog rata i priređivao koncerte u korist ranjenih sovjetskih boraca. O sentimentalnoj naklonjenosti domovini mnogo govori i to da je njujorški stan uredio kao repliku svojeg stana u Moskvi, a gostima posluživao samo nacionalna jela i pića. Veliki pijanist, dirigent i skladatelj, bio je staromodnoga duha u odnosu na kolege suvremenike. Jednom je to i priznao: „Osjećam se kao duh koji luta svijetom, otuđujući se sve više. Ne mogu se odreći starog načina pisanja i ne mogu usvojiti novi.“ Stvarajući na tragu Čajkovskog i Rimski-Korsakova, Rahmanjinov je svoje mjesto u povijesti glazbe našao kao posljednji predstavnik kasnog ruskog romantizma. Bio je iznimno nadareno dijete i već je kao trinaestogodišnjak primljen na moskovski Konzervatorij. U studentskoj je dobi skladao s lakoćom, oduševljavajući svoje učitelje i publiku. Susreo se tada sa svojim uzorom, Petrom Iljičem Čajkovskim. Velikan mu je pomogao u produkciji prve opere *Aleko* koju je s mozartovskom genijalnošću skladao tek u nepunih sedamnaest dana za svoj diplomski koncert! Neizravno je Čajkovski utjecao mnogo dublje na cjelokupno stvaralaštvo tada mladog skladatelja. Naime, svojim autoritetom izborio se za raskid odredbe nastale u vrijeme Bortnjanskog, koja je Carskoj dvorskoj kapeli osiguravala monopol nad objavljivanjem novoskladanih sakralnih djela u Rusiji i tako otvorio sasvim novi svijet mogućnosti, ne samo svojem štićeniku nego i svim ruskim skladateljima. Prvo veće Rahmanjinovljevo sakralno djelo, *Liturgija sv. Ivana Zlatoustog* za zbor *a cappella*, iz 1910. bila je tek uvertira u najkompleksniju partituru iz njegova pera. Nakon plodnog početka karijere, skladatelj je patio od dugih nedostataka inspiracije, suočavao se s nemogućnošću stvaranja, čak odlazio psiholozima i psihijatrima koji su ga navodno izliječili hipnozom. Do kraja života stvarao je samo na mahove, no u tim gotovo opsesivno-kompulzivnim fazama pisao je djela od kojih zastaje dah! Upravo takav slučaj dogodio se s *Noćnim bdijenjem* op. 37. Riječ je o kompleksnom i opsežnom djelu, napisanom u samo dva tjedna, iz kojeg izvire sva genijalnost Rahmanjinovljeve interpretacije ostavštine zvorske tradicije ruske pravoslavne crkve i liturgije. U skraćenom obliku, Rahmanjinov je obuhvatio obred cjelonoćnog bdijenja, to jest večernjih i jutarnjih molitvi

koje se izvode subotom ili uoči velikih blagdana. Kao pravi tradicionalist, inspiraciju je našao u starom obliku ruskog crkvenog pjevanja zvanog *znameno pjevanje*, u grčkom i kijevskom pjevanju. No velik dio stavaka je njegova autorska glazba koja pak vjerno prati tradiciju i stil, čak toliko da je nemoguće raspoznati razliku. Osjećaj za tradiciju svoje zemlje, melodiju, strukturu, vokalni slog i obred, osigurao je tom djelu status jedne od najvećih i najvažnijih partitura u povijesti glazbe kojom se slavi Bog.

Sad otpuštaš peti je stavak i jedan od ukupno dva stavka *Noćnog bdijenja* inspirirana tradicijom *kijevskog pjevanja*.

Sudbinu Rusije sa svim, nimalo ugodnim promjenama, za razliku od Rahmanjinova izravno je proživio njegov suvremenik **Pavel Grigorjevič Česnokov** (1877.-1944.). Radi se nedvojbeno o jednom od najvećih ruskih skladatelja zbarske glazbe tog doba, kojemu su Oktobarska revolucija i potom stvaranje Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika izravno stali na put. Česnokov je skladao oko pet stotina zbarskih djela, od koji su četiri stotine sakralne provenijencije. Najveća inspiracija bila mu je prebogata ostavština glazbe ruske pravoslavne crkve. Njegova najpoznatija skladba *Spasenje je stvoreno*, pričesni je napjev čija je osnova ukrajinska narodna pjesma. U vrijeme Sovjetskog Saveza, Česnokov se intenzivnije počeo baviti dirigiranjem negoli skladanjem jer društvo tada nije imalo razumijevanja za njegova sakralna djela, no ipak je priznavalo kvalitetu onih ostalih. Česnokov je u osamnaestoj godini već diplomirao na Moskovskoj školi za crkvenu glazbu. Potom je privatno učio glazbu kod Sergeja Tanejeva i upisao moskovski Konzervatorij, na kojemu je diplomirao 1917. u razredu Mihajla Ippolitova Ivanova. Kao jedan od najboljih studenata, mlad i pun kreativne snage, Česnokov se angažirao kao zbarski dirigent i neumorno volontirao kao crkveni zborovođa. Praktično dirigentsko iskustvo privuklo ga je skladanju sakralne glazbe u kojoj su se njegovo znanje i skladateljski dar potpuno sljubili te rezultirali najljepšim i najkvalitetnijim partiturama iz njegova opusa. Od 1920. Česnokov je voditelj zbarskog dirigiranja na Konzervatoriju u Moskvi. Bio je omiljeni zborovođa Boljšoj teatra i Moskovske akademije, dok mu je najdraži posao bilo vođenje zbora u Katedrali Krista Spasitelja. Godine 1933., prema Staljinovoj naredbi, ta je katedrala uništena. Vlast je na tom mjestu najavila gradnju nebodera, no nikad to nije realizirala. Česnokova je taj nemili događaj bacio u očaj i od toga je dana prestao skladati. Sljedećih jedanaest godina, do svoje smrti 1944., isključivo se bavio dirigiranjem i pedagoškim radom. Tekst Česnokovljeva djela ***Nek'mi se uzdigne molitva*** preuzet je iz 141. psalma koji se izvodi tijekom misnog obreda na Veliku srijedu. Krhkost i skrušenost muškog zbora *a cappella* kroz minuciozno iznijansiranu *mezzopiano*,

piano i *pianissimo* dinamiku, obavijena lirskim solom koji najčešće izvodi dječji glas, savršeno pranja uz tekstovni predložak. Sasvim suprotnog karaktera, ali također blisko povezana s tekstom je skladba **Veliča duša moja Gospodina**. Himničkog raspoloženja, temeljena na čvrstim stupovima homogenih akorda, s povremenim moćnim unisonim dijelovima, razotkriva sasvim drugačije Česnokovljevo lice, čiji je glazbeni izričaj čini se pupao kad bi se dotaknuo crkvene glazbe. Ulogu tumača teksta u djelu **S nama je Bog**, Česnokov je dodijelio muškom solistu. Zboru je osigurao tek pratnju i to u čvrstim i stabilnim homofonim sljedovima akorda koji samo potvrđuju izneseno.

Posljednja čvrsta veza Zbora *Glinka* Državne akademske kapele i nekog skladatelja jest ona s novosadskim kompozitorom **Zoranom Mulićem** (1957.). Suradnja traje tek nepunih pet godina, od 2010. godine, kad je Mulić dovršio Liturgiju na romskom jeziku (prvu ikad napisanu) i tek maštao o tome da je praizvede upravo Zbor *Glinka*. Nakon uspješne praizvedbe, izjavio je: „Osjetio sam da bi za izvođenje moje Liturgije bio potreban upravo način na koji Rusi znaju pjevati i osjetiti sakralnu glazbu.“ Zahvaljujući upornosti i dobrim ljudima kao što je gospodin Svetislav Nićetin, želja jednog od najplodnijih vođanskih skladatelja danas je ispunjena. U vođanskoj almaškoj crkvi *Liturgiju* je u listopadu iste godine Zbor izveo pod vodstvom Vladislava Černušenka, i to u punom sastavu. Maestro Černušenko se osim za *Liturgiju* zainteresirao i za druga Mulićeva djela za zbor a *cappella*. Oduševljenje stvaralaštvom profesora kompozicije i orkestracije s Akademije umetnosti u Novom Sadu dokazuje redovito uključivanje njegovih djela u repertoar Zbora. Zoran Mulić rođen je u obitelji glazbenika. Školovao se u Novom Sadu na Akademiji umetnosti i magistrirao u klasi hrvatskog skladatelja Rudolfa Bruccija, dekana te institucije, zaslužnog za njezin brzi napredak. Profesionalni rad počinje u Srpskom narodnom pozorištu i na Akademiji umetnosti. Godine 1984. postaje dirigent Velikog tamburaškog orkestra Novosadskog radija koji s izuzetnim uspjehom vodi punih petnaest godina. Tada počinje njegov uspješni skladateljski rad na djelima za tamburaške orkestre, ali i intenzivno stvaralaštvo na gotovo svim drugim skladateljskim područjima. Piše i komornu glazbu, solo pjesme, simfonije, glazbeno-scenska i zbarska djela. Do danas se Mulić profilirao u skladatelja specifičnog i prepoznatljivog rukopisa, profinjenog senzibiliteta koji na jedinstven način spaja suvremene europske skladateljske tekovine s nadahnućem iz folklornih tradicija podneblja kojem pripada. Mišljenje mnogih njegovih kolega, ali i glazbenih kritičara, jest da se njegova skladateljska ambicija najljepše, najiskrenije i najistančanije razaznaje u sakralnim djelima. U velikom intervjuu za *Novu*

misao, Mulić otkriva: „Sakralna glazba je izuzetno važan segment klasične glazbe, ako ne i onaj pretežiti, znatniji dio. Ne znam što se dogodilo, ali u jednom trenutku osjetio sam da se moram baviti tom vrstom glazbe.“ I uistinu, u njoj Mulić postiže sasvim posebnu dimenziju. Čistoćom sloga, jednostavnošću i homogenošću zvuka, izražajnošću koja je uvijek u skladu s tekstovnim predloškom, nikad ne prelazi granice ukusa, već progovara jednim ispravnim jezikom – onim iskonskim i iskrenim. U djelu ***Dostajno je***, Mulić uglazbljuje tekst koji veliča Bogorodicu. Interpretira ga pitkim i jednostavnim glazbenim izričajem. Partituru gradi kompilirajući elemente glazbenog naslijeđa pravoslavne crkve, povezujući ih vlastitim čvrsto definiranim i prepoznatljivim rukopisom.

Književnik i utemeljitelj ruskog realizma, Nikolaj Vasiljevič Gogolj, jedna od vodećih figura ukrajinske i ruske književnosti, bio je opčinjen ruskim narodnim pjesmama i nerijetko je o njima pisao: „***Ruske narodne pjesme*** živa su povijest ruskog naroda koja svojim bogatstvom vjerno svjedoči o njegovu životu. Ako povjesničari žele saznati detalje o svakodnevnom životu ljudi, elementima njihova karaktera, nijansama njihovih osjećaja, o njihovim brigama i patnjama, ako žele razumjeti duh prošlog vremena, prirodu ljudi u cjelini, ali i pojedinaca, moraju znati da će najuvjerljivija svjedočanstva pronaći u narodnim pjesmama.“ I uistinu, pjesme su pratile sve aktivnosti ruskog naroda, od daleke povijesti do danas. Bile su kontrapunkt svih životnih sfera pojedinca i društva. Nikolaj Dubrov o cjeloživotnoj povezanosti Rusa s narodnim pjesmama piše: „Već su djecu u kolijevkama uspavljivali uspavankama, a odrastajući, djeca su i sama učila iste pjesme. Mladi ljudi pjevali su na zabavama, dolazak proljeća slavio se uz pjesmu, radnici su pjesmom olakšavali naporan rad... Pjesma prati Ruse u radu, ali i u javnom i obiteljskom životu. Pjesma je ruska svakodnevica. Svaki Rus se rađa, ženi i umire uz pjesmu!“ Čak su i stranci primjećivali da je pjesma sveprisutna u svakodnevnom životu Rusa. „Na našem putu po Rusiji bio sam vrlo iznenađen sklonošću naroda pjesmi“, zapisao je engleski povjesničar William Coxe putujući po Rusiji u 18. stoljeću. Vadim Prokhorov u svojoj kratkoj studiji o ruskom narodnom pjevanju navodi da su Rusi narod koji ima prigodnu pjesmu za sve životne situacije. Narodne pjesme opisuje kao živi organizam koji se konstantno razvija, raste i napreduje. Golemo područje Rusije, kompleksnost povijesti i etnografije uzrok su nevjerojatnim razlikama folklora od regije do regije, od grada do grada. Stoga ne iznenađuje što je kategorizacija narodnih pjesama oduvijek bila pravi izazov. Proučavajući povijest tih pjesama, sigurno je da mnoge imaju korijene u primitivnim i patrijarhalnim društvima starog istočnoslavenskog naroda. Neke datiraju čak iz doba formiranja ruske nacije. Prva antologija

ruskih narodnih pjesma datira tek iz 18. stoljeća. Najstarije su zapisali putnici, najčešće stranci, i to tijekom 17. stoljeća. Konfuziju u kategorizaciji ruskih narodnih pjesama Prokhorov je riješio podjelom na seljačke i gradske. S obzirom na to da je Rusija do 20. stoljeća većinom bila agrarna zemlja u kojoj je samo 20% stanovništva živjelo u gradovima, većina poznatih narodnih pjesama nastala je u ruskim selima. Seljačke pjesme mogu se podijeliti na ritualne i neritualne, s tim da su neritualne nastale iz ritualnih. Ritualne se sastoje od kalendarskih pjesama povezanih sa sezonskim radom na zemlji. U početku nisu imale estetsku funkciju, nego su se odnosile na obiteljske prilike i različite ceremonije. Među ruskim narodnim pjesmama najbrojnije su neritualne pjesme. Uključuju pjesme o radu na zemlji, o povijesti naroda, herojske epove, plesne pjesme, šaljive, satirične, ljubavne, dječje pjesme, pjesme koje slave ljepotu prirode... – ukratko sve ono što nije strogo vezano uz sezonski rad na zemlji u ritualnom smislu. Nicanjem gradova i urbanih središta u 18. i 19. stoljeću, urbana kultura uvelike je utjecala na razvoj ruske narodne pjesme. Nastali su novi glazbeni, gradski i urbani žanrovi. Najpopularniji među njima su *kanti*, urbane lirske pjesme, domoljubne pjesme, napitnice, koračnice... Na sadržaj tekstova gradskih pjesama poprilično su utjecala politička previranja, a na glazbeni segment klasična glazba. Ruske narodne pjesme koje izvodi Zbor *Glinka* birane su iz skupine najbrojnijih pjesama – seljačkih pjesama neritualne provenijencije. Neke opisuju rad na zemlji (***U gustoj šumi***), neke su ljubavne (***Dvorišna vratašča, Što da živim i tugujem*** i ***Ponad polja, a nad čistima***) neke herojske i junačke (***Dvanaest razbojnika*** i ***Ho-ruk, upri!***), ljubavne s elementima humora (***Trgovci torbari***). Atraktivne, no izvan zemlje gotovo nepoznate narodne pjesme, uz sakralne iz prvog dijela koncerta, upotpunjuju glazbenu razglednicu u izvedbi Zbora *Mihail Ivanovič Glinka* Državne akademske kapele, jednog od najboljih promicatelja ruske kulture.

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika: Dražen Sirišević, ravnatelj

Producentice programa: Egle Vošten, Ana Boltužić

Autorica teksta: Dina Bušić

Autor prijevoda: Radomir Venturin

Urednica: Ana Boltužić

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Intergrafika TTŽ d. o. o., Zagreb

Naklada: 600 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

ДМИТРИЙ БОРТНЯНСКИЙ Концерт №3

DMITRIJ BORTNJANSKI Treći koncert

[Psalam 21, 2-6]

Господи, силою Твоею возвеселится царь
и о спасении Твоем возрадуется зело.

Gospodine, zbog Tvoje se moći kralj veseli,
zbog pomoći Tvoje radosno kliče.

Желание сердца его дал еси ему,
и хотения устну его неси лишил его.

Ti mu ispuni želju srca,
ne odbi molitve usana njegovih.

Яко предварил еси его благословением благостынным,
положил еси на главе его венец от камня честна.

Ti ga predusretne blagoslovima sretnim,
na glavu mu krunu stavi od suhoga zlata.

Живота просил есть у Тебе,
и дал еси ему долготу дний во век века.

Za život Te molio
i Ti mu dade premnoge dane – za vijeke vjekova.

Велия слава его спасением Твоим,
славу и велелепие возложиши на него.

Pomoću Tvojom slava je njegova velika,
uresio si ga veličanstvom i sjajem.

АРХАНГЕЛЬСКИЙ АЛЕКСАНДР Господи, услыши молитву мою...

ALEKSANDAR ARHANGELSKI Gospodine, usliši molitvu moju

[Psalam 102, 2-3]

Господи, услыши молитву мою,
и вопль мой к тебе да придет.
Не отврати лица твоего от мене;
в оньже еще день скорблю,
приклони ухо твое;
в оньже еще день призову тя,
скорю услыши мя.

Gospodine, usliši molitvu moju
i vapaj moj k Tebi nek' dođe!
Nemoj skrivati lice od mene
u dan moje nevolje!
Prigni k meni uho svoje:
kad Te prizovem,
brzo me usliši!

ГЕОРГИЙ СВИРИДОВ Любовь святая

GEORGIJ SVIRIDOV Ljubav sveta

(stihovi: Lav Nikolajevič Tolstoj)

Ты, любовь святая.
От начала ты гонима, кровью политая.

Ti, ljubavi sveta.
Od iskona ti si progonjena, krvlju oblivena.

СЕРГЕЙ РАХМАНИНОВ Ныне отпускаеши

SERGEJ RAHMANJINOV Sad otpuštaš

[Evangelje po Luki 2, 29-32]

Ныне отпускаеши раба Твоего, Владыко,
по глаголу Твоему, с миром:
яко видеста очи мои спасение Твое,
еже еси уготовал пред лицом всех людей,
свет во откровение языков
и славу людей Твоих Израиля.

Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru,
po riječi svojoj, u miru!
Ta vidješe oči moje spasenje Tvoje,
koje si pripremio pred licem svih naroda:
svjetlost na prosvjetljenje naroda,
slavu puka svoga izraelskoga.

ПАВЕЛ ЧЕСНОКОВ
Да исправится молитва моя

(Psalam 141, 2-4)

Да исправится молитва моя, яко кадило, пред Тобою:
воздеяние руку моею — жертва вечерняя.
Господи, возвах к Тебе,
услыши мя: вонми гласу моления моего,
внегда воззвати ми к Тебе.
Положи, Господи, хранение устом моим
и дверь ограждения о устнах моих.
Не уклони сердце мое в словесе лукавствия,
непщевати вины о гресех.

PAVEL ČESNOKOV
Nek' mi se uzdigne molitva

Nek' mi se uzdigne molitva
kao kâd pred
lice Tvoje,
podizanje mojih ruku
nek' bude k'o prinos večernji!
Na usta mi, Gospodine, stražu postavi
i stražare na vrata usana mojih!
Ne daj da mi se srce zlu prikloni,
da bezbožno počinem djela opaka.

АЛЕКСАНДР АРХАНГЕЛЬСКИЙ
Верую

(Nicejsko - carigradsko vjerovanje)

Верую во единого Бога Отца, Вседержителя,
Творца небу и земли,
видимым же всем и невидимым.
И во единого Господа Иисуса Христа,
Сына Божия, Единородного,
Иже от Отца рожденного прежде всех век;
Света от Света,
Бога истинна от Бога истинна,
рожденна, несотворенна, единосущна Отцу,
Имже вся быша.
Нас ради человек и нашего ради спасения
сшедшаго с небес и воплотившагося
от Духа Свята и Марии Девы, и вочеловечшася.
Распятого же за ны при Понтийстем Пилате,
и страдавша, и погребенна.
И воскресшаго в третий день по Писанием.
И возшедшаго на небеса, и седяща одесную Отца.
И паки грядущаго со славою судити живым и мертвым,
Егоже Царствию не будет конца.
И в Духа Святаго, Господа, Животворящаго,
Иже от Отца исходящаго,
Иже со Отцем и Сыном спокланяема и славима,
глаголавшаго пророки.
Во едину Святую, Соборную
и Апостольскую Церковь.
Исповедую едино крещение во оставление грехов.
Чаю воскресения мертвых,
и жизни будущаго века. Аминь.

ALEKSANDAR ARHANGELSKI
Vjerovanje

Vjerujem u jednoga Boga, Oca svemogućega,
stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.
Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, svjetlo od svjetla,
pravoga Boga od pravoga Boga.
Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno.
Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja
sišao s nebesa. I utjelovio se po Duhu Svetom
od Marije Djevice: i postao čovjekom.
Raspjet također za nas,
pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.
I uzašao na nebo, sjedi zdesna Ocu.
I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca
koji izlazi od Oca i Sina,
koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.
I u jednu svetu katoličku
i apostolsku Crkvu.
Ispovijdam jedno krštenje za oproštenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih
i život budućega vijeka. Amen.

ПАВЕЛ ЧЕСНОКО
Величит душа моя Господа

[Evangelje po Luki 1, 46-55]

Величит душа Моя Господа,
и возрадовася дух Мой о Бозе Спасе Моем.

Прпев.

Честнейшую Херувим и славнейшую без
сравнения Серафим,
без исления Бога Слова рождшую,
сушую Богородицу, Тя величаем.
Яко призре на смирение рабы Своея,
се бо отныне убожат Мя вси роди.

Прпев.

Яко сотвори Мне величие Сильный,
и свято имя Его,
и милость Его
в роды родов боящимся Его.

Прпев.

Сотвори державу мышцею Своею,
расточи гордыя мыслию сердца их.

Прпев.

Низложи сильныя со престол,
и вознесе смиренныя;
алчущия исполни благ,
и богатыяся отпусти тищи.

Прпев.

Восприят Израиля отрока Своего,
помянути милости,
якоже глагола ко отцем нашим,
Аврааму и семени его даже до века.

Прпев.

PAVEL ČESNOKOV
Veliča duša moja Gospodina

Veliča duša moja Gospodina
i klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju.

Pripjev.

Časniju od kerubina i neusporedivo
slavniju od serafina,
jer si nepovrijeđena Boga-Riječ rodila,
o istinska Bogorodice, Tebe veličamo!
Jer pogleda na neznatnost službenice svoje:
odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom.

Pripjev.

Jer velika mi djela učini Svesilni,
sveto je ime Njegovo.
Od koljena do koljena dobrota je njegova
nad onima što se Njega boje.

Pripjev.

Iskaza snagu mišice svoje,
rasprši oholice umišljene.

Pripjev.

Silne zbaci s prijestolja,
a uzvisi neznatne.
Gladne napuni dobrima,
a bogate otpusti prazne.

Pripjev.

Prihvati Izraela, slugu svoga,
kako obeća ocima našim:
spomenuti se dobrote svoje
prema Abrahamu i potomstvu njegova dovijeka.

Pripjev.

ЗОРАН МУЛИЧ

Достојно ест

(molitva)

Достојно ест јако воистинну
блажити Тя, Богородицу,
Присноблаженну и Пренепорочну
и Матерь Бога нашего.
Честнейшу Херувим
и славнейшу без сравнения Серафим,
без исления Бога Слова рождшу,
сушу Богородицу Тя величаем.

ПАВЕЛ ЧЕСНОКОВ

С нами Бог

(Knjiga proroka Izaije)

С нами Бог,
разумејте, языцы,
и покарајтеся Яко с нами Бог.
Услышите до последних земли
Яко с нами Бог.
Могущи, покарајтеся
Яко с нами Бог.
Аще бо паки возможете,
и паки побеждени будете Яко с нами Бог.
И иже аще совет совещае,е,
разорит Господь Яко с нами Бог.
И слово, еже аще возглаголете,
не пребудет в вас Яко с нами Бог.
Страх же вашего не убоимся,
ниже смутимся Яко с нами Бог.
Господа же Бога нашего,
Того освятим, и Той будет нам
в страх Яко с нами Бог.
И аще на Него надеяся буду,
будет мне во освящение Яко с нами Бог.
И уповая на Него и спасуся
Им Яко с нами Бог.
Яко Отроча родися нам,
Сын, и дадеся нам Яко с нами Бог.
Егоже началство бысть на раме Его

ЗОРАН МУЛИЧ

Dostojno je

Dostojno je zaista tebe
zvati blaženom, o Bogorodice!
Vazda blaženu i posve nevinu
i Majku Boga našega.
Časniju od kerubina
i neusporedivo slavniju od serafina,
jer si nepovrijeđena Boga-Riječ rodila,
o istinska Bogorodice, tebe veličamo!

PAVEL ČESNOKOV

S nama je Bog

S nama je Bog,
spoznajte, narodi,
i pokorite se, jer s nama je Bog.
Čujte do nakraj zemlje,
jer s nama je Bog.
Moćnici, pokorite se,
jer s nama je Bog.
Plašite se, bit ćeте smrvljeni,
jer s nama je Bog.
Kujte naum – bit će униšten,
jer s nama je Bog.
Dogovarajte se samo,
bit će uzalud, jer s nama je Bog.
Ne bojte se i nemajte straha,
jer s nama je Bog.
Gospodin Bog naš jedini
nek' vam svet bude,
jer s nama je Bog.
I ako se uzdam u Njega,
posvećen ću biti, jer s nama je Bog.
Utječući se Njemu, spasit ću se,
jer s nama je Bog.
Jer dijete nam se rodi,
sin nam se dade, jer s nama je Bog.
Vlast počiva na plećima Njegovim,

Яко с нами Бог,
И мира Его несть предела Яко с нами Бог.
И нарицается имя Его велика совета
Ангел Яко с нами Бог.
Чуден Советник Яко с нами Бог.
Бог крепок, Властитель,
начальник мира Яко с нами Бог.
Отец будущего века Яко с нами Бог.
С нами Бог, разумейте, языцы,
и покаяйтесь Яко с нами Бог.

jer s nama je Bog.
I miru neće biti kraja, jer s nama je Bog.
I kliču Njegovo ime
anđeoski zborovi, jer s nama je Bog.
Savjetnik divni, jer s nama je Bog.
Bog silni, knez mironosni,
nadaleko vlas će mu se sterat', jer s nama je Bog.
Otac vječni, jer s nama je Bog.
S nama je Bog, spoznajte, narodi,
i pokorite se, jer s nama je Bog.

RUSKE NARODNE PJESME

В тёмном лесе

В тёмном лесе порублю я пашеку,
Распашу я пашенку,
Посею я конопель.
Уродился конопель бел-волокнист.
Повадился вор-воробей на мою конопельку,
На мою зеленую.
Уж я вора изловлю, крылья-перья ощиплю.
Он не будет, перестанет летать,
Мою конопельку клевать.

Эй, ухнем!

Эй, ухнем ещё разик, ещё раз!
Мы по бережку идём, песни солнышку поём.
Держи, тяни канат смелей!
Ах ты, Волга, мать-река
Широка и глубока.

U gustoj šumi

U šumi čistinu ću prosjeći,
uzorat ću prosjeku,
posijat ću konoplju.
Rodila je konoplja bijelih vlakana.
Vabi vrapca-lopova moja konoplja,
moja zelena.
Lopova ulovit ću, krila njemu slomit ću,
neće moći letjeti,
konoplju mi ključati.

Ho-ruk, upri! (Ej, uhnem!)

Ho-ruk, upri! Hajd' potegni, daj, još!
Duž obale idemo, pjesme suncu pjevamo.
Povuci konop, junački!
Volgo, mati rijekama,
široka si, duboka.

Коробейники

Ой, полным-полна коробушка:
есть и ситцы и парча.
Пожалей моя зазнобушка
молодецкого плеча.

Цены сам платил немалые,
не торгуйся, не скупись.
Подставляй-ка губки алые,
ближе к милому садись.

Вот и пала ночь туманная,
ждёт удалый молодец.
Чу! Идёт. Пришла желанная
продаёт товар купец.

Знает только ночь глубокая,
как поладили они.
Распрямись ты, рожь высокая,
тайну свято сохрани.

Калитка

Лишь только вечер затемниться синий,
лишь только звёзды зажгут небеса
И черёмух серебряный иней
жемчугами украсит роса.

Привет.

Отвори потихоньку калитку
И войди в тихий садик, как тень.
Не забудь потемнее накидку,
Кружева на головку надень.

Там где гуще сплетаются ветки,
у беседки тебя подожду.
И на самом пороге беседки
с милых уст кружева отведу.

Привет.

Trgovci torbari

Nije ova torba lagana:
nudim baršun, cic, damast.
Snažno moje rame, dragana,
barem olakšaj za vlas.

Skupo me je sve to stajalo,
cjenkanja se okani.
Daj da usne svoje spajamo,
sjedni bliže, s boka mi.

Noć je zemlju mrakom ovila,
čeka curu momak mlad.
Ide! Tu se draga stvorila,
robu prodaje on sad.

Tek tek zna za ta maženja,
njih je htio prodati.
Uspravi se, raži zgažena,
tajnu nemoj odati.

Dvorišna vratašča

Tek što se plava rana večer javi,
zažari nebo zvijezda proplamsaj.
Na sremze rosa srebro inja stavi
i prospe na njih svoj biserni sjaj.

Pripjev.

Daj vratašča vrtna tiho rini.
U vrt sneni udi nalik sjeni.
Prikrij se u tamnoj pelerini,
preko glave koprenu nadjeni.

Gdje gusto se isprepliču grane,
čekat ću te kraj sjenice ja.
Pa kad pokraj sjenice ti staneš,
koprenu ću maći s usana.

Pripjev.

Двенадцать разбойников

Было двенадцать разбойников,
Был Кудеяр атаман.
Много разбойники пролили
Крови честных христиан!

Прпев.

Господу Богу помолимся,
древнюю бль возвестим!
Так в Соловках нам рассказывал
иннок честной Питирим.

Много добра понаграбили,
Жили в дремучем лесу.
Сам Кудеяр, из-под Киева
Вывез девицу крису.

Прпев.

Днём с полубовнищей тешился,
Ночью набег творил.
Вдруг у разбойника лютого
Совесть Господь пробудил.

Прпев.

Бросил своих он товарищей,
Бросил набег творить;
Сам Кудеяр в монастырь ушёл
Богу и людям служить!

Прпев.

Что мне жить и тужить

Что мне жить и тужить одинокой?
Где ты мой, друг милой, черноокий?
Не хочу жить с тоской, друг жестокий,
Полечу за тобой в край далёкий.

Dvanaest razbojnika

Dvanaest je bilo haramija
i Kudejar ataman.
Kršćansku krvcu protijevali
gotovo svaki su dan!

Pripjev.

Svetom se Bogu pomolimo,
ovo objavimo svim'!
Kako je nekoć govorio monah nam,
zvan Pitirim.

Mnoga su blaga opljačkali,
krili se u šumi k'o zvijer.
Kudejar pak je kod Kijeva
oteo nečiju kćer.

Pripjev.

Danju se s ljepojkom grlio,
noću je grabio plijen.
Savjest mu Bog je probudio
u čas, u jedan tren.

Pripjev.

Svoje on ostavi drugove,
prestade činiti zla.
Ode u manastir Kudejar
da Bogu i svijetu se da.

Pripjev.

Što da živim i tugujem

U samoći tužna zar da živim?
Gdje si, dragi? Daj me k sebi privij!
Tugujem, za odlazak te krivim.
K tebi letim, sokole moj divni.

Вечерний звон

Вечерний звон... Как много дум наводит он.
О юных днях в краю родном
Где я любил, где отчий дом.
И как я с ним, на век прощаясь,
Там слушал звон в последний раз.

Над полями да над чистыми

Над полями да над чистыми месяц птицею летит
И серебряными искрами поле ровное блестит.

Прпев.

Ну, дружней звончей, бубенчики – заливные голоса.
Эх ты, удаль молодецкая, эх ты, девичья краса.

Гривы инеем кудрявятся, порошит снежок лицо.
Выходи встречай, красавица друга мила на крыльцо.

Прпев.

Глянут в душу очи ясные, закружится голова.
С милым жизнь, что солнце красное,
А без мила трень-трава.

Прпев.

Večernji zvon

Večernji zvon... Na misli me navodi on.
O mladosti u kraju svom
gdje ljubljah ja, gdje moj je dom.
Kako sam s njom, pred dug svoj put
slušao zvon posljednji put.

Ponad polja, a nad čistima

Ponad polja, a nad čistima plovi mjesec skitnica
I u posrebnim iskrama polje široko sja.

Pripjev.

Zabrujite složno, zvončiči, neka juri konja par.
Hej ti, srčanosti momačka, eh, taj djevojački čar.

Na grivamainja kovrče, a na licu snježni prah.
Dragog dočekaj, ljepotice, istrči pred kućni prag.

Pripjev.

Dušu dirne jasnim očima, zavrti se glava tad.
Uz dragana – sreća počiva,
bez dragana – tuga, jad.

Pripjev.

8. STUDENOGA 2014.

ORQUESTA SINFÓNICA JUVENIL DE CARACAS

Dietrich Paredes

DIRIGENT

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTINA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

LISINSKI SUBOTOM UVJEK LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

GRAD ZAGREB

CROATIA OSIGURANJE

osiguranje 1864

INA

Večernji list

MUSIC ARTS FOUNDATION
FONDACIJA ZA MUZIČKE UMIJENOSTI

Zagreb
maj grad